

Maailman äänet

mediakasvatuksellista globaalikasvatusta

Taksvärkki ry

Anna Kivimäki ja Hanna Hjerppe

Mankolan yhtenäiskoulu, syyskuu 2019

Koulutuksen tavoitteet

- Syventyä globaalikasvatukseen ja Maailman äänet -oppaan teemoihin
- Kannustaa tutustumaan oppilaiden kanssa erilaisiin tapoihin hahmottaa maailmaa
- Saada konkreettisia työkaluja stereotyyppien ja länsikeskeisen maailmankuvan kyseenalaistamiseen opetuksessa
- Mahdollistaa yhteinen keskustelu ja suunnittelu

Mielipidejana

Samaa / Eri mieltä?

Kriittinen mediakasvatus on minulle tuttua.

Samaa / Eri mieltä?

Oppilaat eivät ole kiinnostuneita maailman tapahtumista.

Samaa / Eri mieltä?

Opettajien ei tulisi vaikuttaa
oppilaiden arvoihin ja asenteisiin.

Samaa / Eri mieltä?

Opettajana voin muuttaa maailmaa.

Globaalikasvatus

Tehtävä:

- **avata** ihmisten **silmät** ja **mieli** maailman erilaisille todellisuuksille
- herättää heissä **halu rakentaa** oikeudenmukaisempaa, tasa-arvoisempaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavaa maailmaa.
 - pyritään vaikuttamaan tietoihin, taitoihin ja asenteisiin
 - nuorille ja opettajille eväitä toimia taitavina maailmankansalaisina ja muuttaa maailmaa

Maastrichtin kansainvälisyyskasvatuksen julistus 2002:

http://lapas.lv/biedri/files/resources/13901692895614_gegs-app1.pdf

OKM mediakasvatushanke

Menetelmäoppaan tavoitteena on:

- kannustaa oppilaita tutkimaan kriittisesti erilaisia tapoja hahmottaa maailmaa
- laajentaa mielikuvia globaalista etelästä ja haastaa stereotyyppioita
- lisätä oppilaiden tietämystä globaalista eriarvoisuudesta
- tukea oppilaiden aktiivista toimijuutta

Opas osana OPSia

Yhteiskuntaoppi

- Tukea oppilaiden kasvua aktiiviseksi, vastuuntuntoiseksi ja yritteliäiksi kansalaisiksi
- Ohjata toimimaan erilaisuutta ymmärtävässä, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa kunnioittavassa moniarvoisessa yhteiskunnassa demokratian arvojen ja periaatteiden mukaan
- Ohjata oppilasta seuraamaan ajankohtaisia kysymyksiä ja tapahtumia ja syventämään niihin liittyviä tietojaan ja taitojaan
- Ohjata arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä
- Harjaannuttaa hankkimaan ja arvioimaan kriittisesti eri toimijoiden tuottamaa tietoa sekä soveltamaan sitä omassa elämässään
- Ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti
- Ohjata oppilasta laajentamaan yhteiskunnallisia näkemyksiään, osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja keskusteluun sekä käyttämään mediataitojaan ja tietojaan yhteiskunnasta omien käsitystensä muodostamisessa ja kansalaisena toimimisessa

Elämäkatsomustieto

- Kehittää oppilaan valmiuksia kasvaa itsenäiseksi, suvaitseväiseksi, vastuulliseksi ja arvostelukykyiseksi yhteisönsä jäseneksi
- Kartuttaa monipuolista kulttuurista yleissivistystä
- Kehittää eettistä ja kriittistä ajattelu- ja toimintakykyä sekä oppimisen taitoja
- Kannustaa maailman moninaisuuden ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksymiseen ja ymmärtämiseen
- Ohjata oppilas tuntemaan ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden merkitys ja eettinen perusta

Historia

- Tukea oppilaiden identiteetin rakentumista sekä edistää heidän kasvuun aktiiviseksi ja erilaisuutta ymmärtäväksi yhteiskunnan jäseniksi
- Kehittää oppilaiden historiatietoisuutta ja kulttuurien tuntemusta sekä ohjata ymmärtämään nykyisyyteen johtanutta kehitystä
- Aktivoida oppilasta hankkimaan historiallista tietoa erilaisista lähteistä, arvioimaan niiden luotettavuutta sekä muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta
- Auttaa arvioimaan erilaisia syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille sekä ymmärtämään historiatiedon tulkinnallisuutta ja moniperspektiivisyyttä
- Ohjata oppilasta selittämään ihmisen toiminnan tarkoituksiperiä ja näkemään yksilön merkitys historiallisena toimijana
- Ohjata selittämään historiallisen tiedon tulkintaa ja käyttämistä eri tilanteissa sekä arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta
- Oppia tunnistamaan yhteiskunnassa olevia arvoja, arvojännitteitä ja niissä tapahtuvia muutoksia

Äidinkieli ja kirjallisuus

- Rakentaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiä monikulttuurisessa ja medioituneessa yhteiskunnassa
- Tarjota oppilaalle monipuolisia mahdollisuuksia valita, käyttää, tulkita ja arvioida erilaisia mediatekstejä sekä -kuvia
- Kehittää erittelevää ja kriittistä lukutaitoa
- Harjaannuttaa oppilasta tekemään mediasta havaintoja ja tulkitsemaan niitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen
- Vakiinnuttaa ja laajentaa oppilaan sana- ja käsitevarantoa
- Kehittää oppilaan taitoa etsiä tietoa erilaisista lähteistä sekä käyttää ja jakaa sitä tarkoituksenmukaisella tavalla
- Ymmärtää kielellisten valintojen merkitystä ja seurauksia

Maantieto

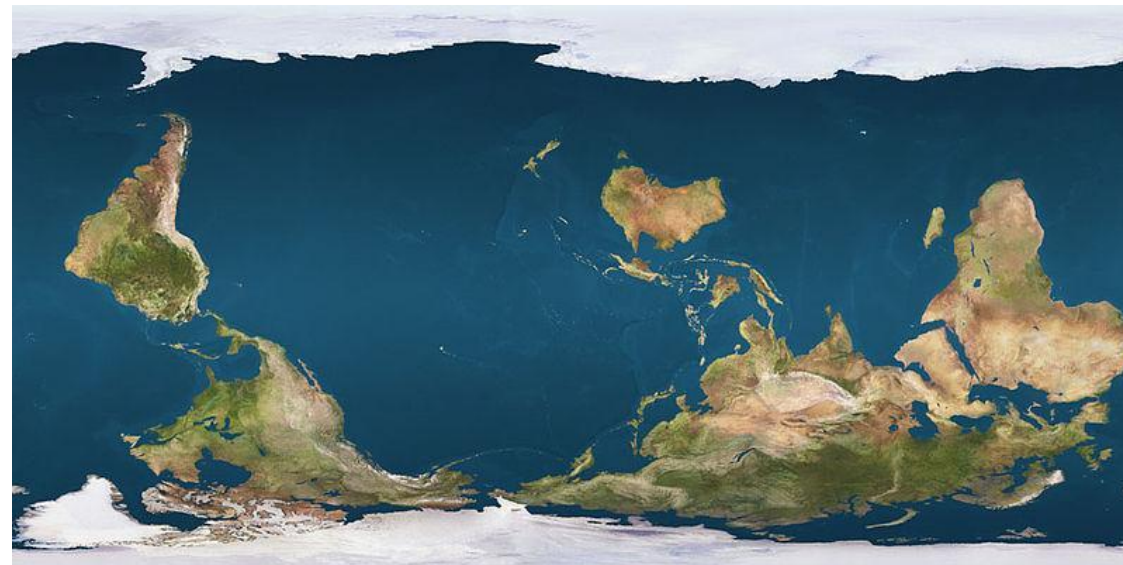
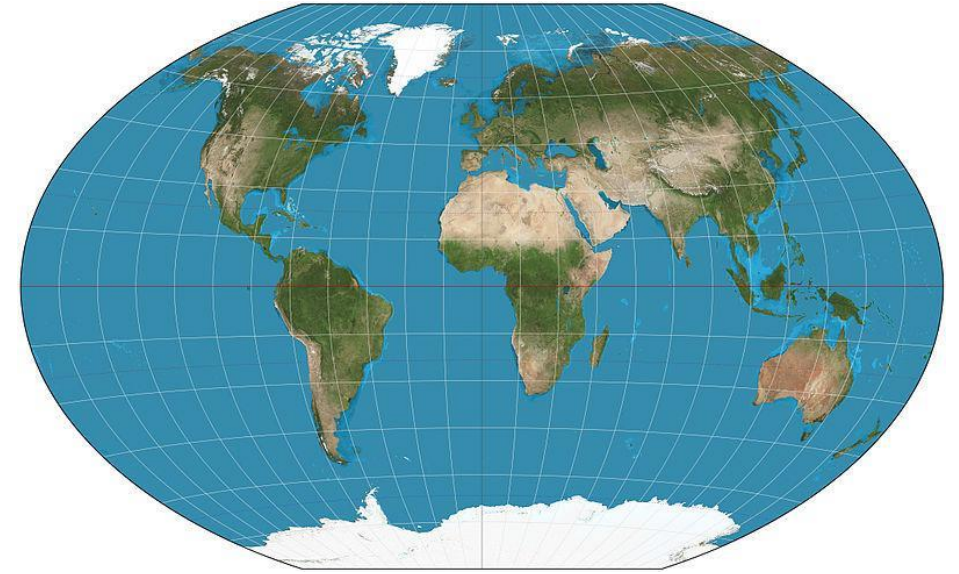
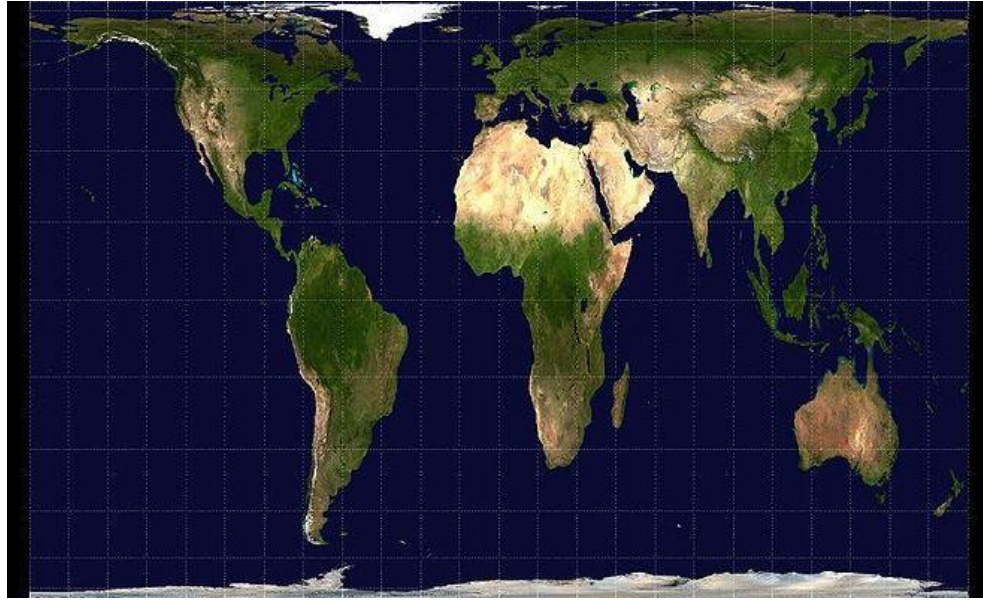
- Tukea oppilaan maailmankuvan kehittymistä
- Ohjata ymmärtämään erilaisia kulttuureita, elinkeinoja ja ihmisten elämää maapallon eri alueilla
- Harjaannuttaa havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia
- Aktivoida oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia koko maailmassa ja sijoittamaan uutiset maailman tapahtumista maantiedon opetuksessa saamaansa alueelliseen kehiköön
- Oppia ymmärtämään ja analysoimaan maantieteellisiä syy- ja seuraussuhteita sekä ympäristömuutoksia
- Vahvistaa oppilaan osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja
- Ohjata oppilasta arvostamaan luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa

- Oppaan tematiikka soveltuu hyvin eri oppiaineisiin ja laaja-alaisen osaamisen edistämiseksi -> monialaiset

Karttamme

Karttamme

Länsikeskeisen maailmankuvan kriittisestä tarkastelusta

- Luetaan Karim Maichen teksti
- Mitä jos elämme yhden näkökulman kuplassa?

Länsikeskeisen maailmankuvan kriittisestä tarkastelusta

- Mitä tarkoitetaan ”lännellä” tai ”länsimaalaisuudella”?
- Eurosentrismin ja länsi – muu maailma jaon ongelmallisuus
- Epätasa-arvoisten historiallisten myyttien purkaminen
- Oppilaiden moninaiset lähtökohdat

Danger of a single story

- https://www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_of_a_single_story?nolanguage=en%29

”Yhden tarinan vaara”

- Median ”yksi tarina” globaalista etelästä ja maailman tilasta
- Nuorten mielikuvat esim. Afrikan maista vielä vuonna 2019 hyvin pitkälti auttamiskurssin ja negatiivisen uutisoinnin määrittelemiä

Miten tukea oppilaita muodostamaan monipuolisempi kuva maailmasta?

(merkitys omassa työssä, konkreettiset työkalut, oppimateriaalit, kouluyhteisön toimintatavat,..)

Kriittinen globaalikasvatus

- Asioiden yksinkertaistaminen ja yleistäminen vahvistaa stereotyyppioita vs. monimutkaisten ilmiöiden käsittely ja tutkiminen
- Yksi tarina ei voi kertoa kaikkea
- Kaikessa kerronnassa - aktiivinen toimija vai passiivinen avunsaaja?
- Kokemuksen ja tiedon reflektointi ja analysointi – mihin kokemus kiinnitetään?
- Tiedon rakentuminen: Kokemuksellisuus – reflektointi – käsitteellistäminen – soveltaminen

Toivoa ja toimintaa

- Toimijuuden harjoittelu turvallisessa ympäristössä, kuten koulussa
- Oppilaiden huomio monimutkaisten ilmiöiden juurisyihin
- Positiivisia esimerkkejä muutoksesta
- YK:n Kestävän kehityksen tavoiteohjelma (Agenda 2030): kohti yhdenvertaisempaan maailmaan kaikkien aktiivisen toimijuuden kautta

Hyvä lähtökohta on kriittisen ajattelun harjoittelu, monipuolisten näkökulmien tulkitseminen ja mahdollisuus harjoitella toimijuutta omassa lähipiirissä!

Ennakkoluulojen vaarat

<https://www.youtube.com/watch?v=FpIBt5isiQs>

NUORELTA NUORELLE

MIELEN VAPAAUS

"Jokaisella meistä on omat vahvuutensa. Yhdessä voimme ratkaista nuorten kohtaamat ongelmat."

- Chandani, 17, oppilaskunnan hallituksen jäsen

TAKSVÄRKIPÄIVÄNÄ TUET NUORTEN HYVINVOINTIA NEPALISSA

Instagram icon: taksvarkki_ry
Twitter icon: #mielenvapaus

MIELEN VAPAAUS

Taksvärkki-kampanja 2019-2020

www.taksvarkki.fi/nepal

Nuorten hyvinvointi, osallisuus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Vinkkejä ja lisämateriaalia

- Oppituntiharjoituksia ja menetelmäoppaita globaalikasvatukseen
www.taksvarkki.fi/opettajille
- Oppimateriaalit ajan tasalle vinkkilista
<https://www.gloaalikasvatus.fi/sites/default/files/oppimateriaalit-ajan-tasalle-muistilista.pdf>
- Muiden järjestöjen globaalikasvatusmateriaalia
www.gloaalikasvatus.fi / www.maailmankoulu.fi

Kiitos!

- Palaute:
[https://fi.surveymonkey.com/r/Maailma
naanet](https://fi.surveymonkey.com/r/Maailma
naanet)

MAAILMAN ÄÄNET

Opas mediakasvatukselliseen
globaalikasvatukseen

